

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про залучення інвестицій та економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування власниками лісів і постійними лісокористувачами.

РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

бенефіціар поглинання – фізична чи юридична особа усіх форм власності, яка є власником лісів, лісокористувачем або власником земельної ділянки, на якій здійснюються заходи з лісорозведення, яка здійснює діяльність чи використовує у ній будь-який процес або механізм, який адсорбує парниковий газ, аерозоль або прекурсор парникового газу із атмосфери;

вуглецевий сертифікат – для цілей цього Закону вуглецевим сертифікатом є документ, який підтверджує вжиття заходів для абсорбції певної кількості парникових газів;

договір про здійснення інвестицій у відтворення лісів – договір, в якому визначається порядок та умови залучення інвестицій для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування з подальшим отриманням інвестором винагороди у вигляді вуглецевого сертифікату;

економічне стимулювання – система заходів, що використовує матеріальні засоби, та/або податкове стимулювання з метою спонукання власників лісів і постійних лісокористувачів до впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування;

енергетична плантація – земельна ділянка, що використовується для вирощування швидкоростучих деревних та чагарникових порід з метою подальшого отримання та заготівлі біомаси для енергетичних потреб;

інвестор – суб'єкт господарювання (резидент або нерезидент), який є стороною договору про здійснення інвестицій у відтворення лісів та здійснює інвестиції для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування відповідно до умов такого договору.

Інвестором не може бути суб'єкт господарювання, якщо він або його кінцевий бенефіціарний власник, член виконавчого органу, член або учасник (акціонер) юридичної особи є особою, до якої застосовано санкції згідно із Законом України «Про санкції».

Компенсація – відшкодування витрат, понесених громадянами та юридичними особами, що мають ліси у приватній власності, при впровадженні ними заходів з лісорозведення, що включає в себе створення лісових культур, догляд за ними до переведення їх у вкриті лісовою рослинністю землі, та здійснення лісовпорядкування, а також виплата за використання земельної ділянки в цілях, пов'язаних з веденням лісового господарства;

кошторис витрат на створення лісових культур – затверджений у встановленому порядку або прийнятий фінансово-плановий документ, який містить статті і суми витрат коштів, понесених власниками лісів і постійними лісокористувачами, на здійснення заходів з підготовки ґрунту, придбання або вирощування садивного матеріалу та створення лісових культур;

кошторис витрат на догляд за лісовими культурами – затверджений у встановленому порядку або прийнятий фінансово-плановий документ, який містить статті і суми витрат коштів, понесених власниками лісів і постійними лісокористувачами, на здійснення заходів із догляду за лісовими культурами до віку переведення їх у вкриті лісовою рослинністю землі;

поглинач – компонент або компоненти кліматичної системи такі як фітоблок (надземна та підземна фітомаса), підстилка (опад, детрит) та ґрунт (органіка ґрунту), в яких відбувається нагромадження парникового газу або прекурсора парникового газу.

Інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Лісовому кодексі України, Земельному кодексі України, Законі України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» та інших законах і нормативно-правових актах, прийнятих відповідно до них.

Стаття 2. Сфера дії цього Закону

1. Дія цього Закону поширюється на суспільні відносини, що виникають у процесі впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, на землях, які перебувають у постійному користуванні або власності фізичних або юридичних осіб.

2. Положення цього Закону щодо компенсації не поширюється на суспільні відносини, що виникають у разі впровадження постійними лісокористувачами

державної та комунальної форми власності заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування або якщо заходи з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування здійснюються за рахунок коштів державного чи місцевого бюджетів.

3. Положення цього Закону не поширюються на енергетичні плантації та осіб, які ними оперують.

Стаття 3. Принципи економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування здійснюється із дотриманням наступних принципів:

- 1) безперервності та невиснажливості використання лісових ресурсів;
- 2) ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку;
- 3) застосування науково обґрунтованого підходу для реалізації та розвитку діяльності, пов'язаної з економічним стимулюванням впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування;
- 4) наявності прямого причинно-наслідкового зв'язку між впровадженням заходів з лісорозведення, здійсненням лісовпорядкування та економічним стимулюванням;
- 5) наслідки впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, що призвели до абсорбції певної кількості парникових газів повинні бути вимірюваними, контролюватись з плином часу та перевірятися незалежною третьою стороною;
- 6) рівності та відкритості.

Стаття 4. Підстави для економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

1. Економічне стимулювання власників лісів і постійних лісокористувачів при впровадженні ними заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, яке фінансується за рахунок коштів державного бюджету, здійснюється на підставі рішення центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

2. Економічне стимулювання власників лісів і постійних лісокористувачів при впровадженні ними заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, яке фінансується за рахунок коштів місцевого бюджету, здійснюється на підставі рішення Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, міста Києва та Севастополя, районних, міських державних адміністрацій.

3. Рішення про економічне стимулювання власників лісів і постійних лісокористувачів при впровадженні ними заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування приймається після завершення робіт з лісовпорядкування та/або після виконання робіт зі створення лісових культур у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Залучення громадськості в процесі економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Економічне стимулювання власників лісів і постійних лісокористувачів при впровадженні ними заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування здійснюється із залученням громадян та їх об'єднань і забезпеченням їм широкого доступу до інформації та участі в процесі прийняття рішень з цих питань.

Розділ II ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ЗАХОДІВ З ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ

Стаття 6. Державне управління у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Державне управління у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування здійснюють Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом.

Стаття 7. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування належать:

1) забезпечення реалізації державної політики у сфері економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування;

2) спрямування та координація роботи центральних органів виконавчої влади у сфері економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування;

3) здійснення інших повноважень відповідно до закону.

Стаття 8. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування належать:

1) формування державної політики у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування;

2) здійснення нормативно-правового забезпечення у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування;

3) внесення у встановленому законодавством порядку пропозицій щодо фінансування за рахунок коштів Державного бюджету України на відповідний бюджетний період заходів, спрямованих на економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування;

4) здійснення міжнародного співробітництва у сфері залучення інвестицій та економічного впровадження стимулювання заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування.

Стаття 9. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, міста Києва та Севастополя, районних, міських державних адміністрацій у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, міста Києва та Севастополя, районні, міські державні адміністрації у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування у межах своїх повноважень на їх територіях забезпечують:

розроблення та виконання регіональних і місцевих програм економічного стимулювання заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, проведення необхідних для цього наукових досліджень;

приймання рішень про економічне стимулювання власників лісів і постійних лісокористувачів при впровадженні ними заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, які фінансуються за рахунок коштів місцевого бюджету;

вирішення інших питань у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування відповідно до закону.

Стаття 10. Повноваження обласних, районних, сільських, селищних, міських рад у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Обласні, районні, сільські, селищні, міські ради у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування в межах своїх повноважень забезпечують:

розроблення та виконання місцевих програм економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування;

вирішення інших питань у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування відповідно до закону.

РОЗДІЛ III ШЛЯХИ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ВПРОВАДЖЕННІ ЗАХОДІВ З ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ

Стаття 11. Джерела фінансування економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування здійснюється за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів та інших не заборонених законодавством джерел фінансування, в тому числі за рахунок міжнародних грантів і програм, коштів, що надходять від відшкодування втрат лісогосподарського виробництва у порядку, визначеному Бюджетним кодексом України, з урахуванням вимог статті 209 Земельного кодексу України.

Стаття 12. Шляхи економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування здійснюється шляхом:

1) компенсації витрат громадянам та юридичним особам, що мають ліси у приватній власності, при впровадженні ними заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування;

2) викупу земельних ділянок приватної форми власності з метою ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

3) застосування прискореної амортизації основних засобів землекористування, лісоохоронного та природоохоронного призначення;

4) видачі вуглецевих сертифікатів;

5) укладення договорів про залучення інвестицій для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування.

Стаття 13. Порядок здійснення компенсації витрат

Порядок здійснення компенсації витрат громадянам та юридичним особам, що мають ліси у приватній власності, при впровадженні ними заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Викуп земельних ділянок приватної форми власності з метою ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду

1. Викуп земельних ділянок приватної форми власності з метою ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому Законом України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності», після їх обстеження, що здійснюється у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Витрати, понесені власниками лісів і постійними лісокористувачами при впровадженні ними заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, при викупі земельних ділянок приватної форми власності з метою ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду не вираховуються з викупної ціни земельної ділянки.

2. Кабінет Міністрів України приймає рішення про викуп земельних ділянок для ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, якщо передбачається місце розташування такого об'єкта на території Автономної Республіки Крим та суміжної області або на території двох та більше областей.

3. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні державні адміністрації приймають рішення про викуп земельних ділянок для ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, якщо передбачається місце розташування об'єкта в межах міста обласного значення на території двох або більше районів.

4. Районна державна адміністрація приймає рішення про викуп земельних ділянок для ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, якщо передбачається місце розташування об'єкта в межах території району.

5. Сільські, селищні, міські ради, Київська і Севастопольська міські ради в межах території здійснення їх повноважень приймають рішення про викуп земельних ділянок для ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Стаття 15. Прискорена амортизація основних засобів землеохоронного, лісоохоронного та природоохоронного призначення

Застосування прискореного методу амортизації основних фондів землеохоронного, лісоохоронного та природоохоронного призначення здійснюється відповідно до вимог податкового законодавства.

Стаття 16. Видача вуглецевих сертифікатів

Видача та обіг вуглецевих сертифікатів визначається окремим законом.

Стаття 17. Договір про залучення інвестицій для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Інвестори можуть укласти договори з лісокористувачами, власниками лісів або власниками земельної ділянки, на якій здійснюються заходи з лісорозведення або здійснення лісовпорядкування, предметом яких є фінансування заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування з переданням інвестору у власність вуглецевого сертифікату.

Стаття 18. Правові засади укладання договору про залучення інвестицій для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

1. Відносини, що виникають у зв'язку із залученням інвестицій для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, регулюються Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Земельним кодексом України, Лісовим кодексом України, цим Законом, іншими законами України та нормативно-правовими актами, у тому числі прийнятими на виконання цього Закону, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Ініціатива про укладення договору про залучення інвестицій для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування може виходити як від інвестора, так і від постійного лісокористувача, власника лісів або власника земельної ділянки, на якій впроваджуються заходи з лісорозведення або здійснення лісовпорядкування.

3. Залучення інвестора для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування постійними лісокористувачами державної та комунальної форми власності здійснюється на конкурсній основі з урахуванням вимог Закону України «Про інвестиційну діяльність».

4. У разі якщо міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

5. Договір про залучення інвестицій для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування не може містити положень щодо передачі/набуття у власність інвестором лісів, лісових ресурсів та земельних ділянок, на яких впроваджено заходи з лісорозведення або здійснення лісовпорядкування.

Стаття 19. Контроль за результатами заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

1. Державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства про економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

2. Облік та оцінка якості робіт, пов'язаних з лісорозведення здійснюється відповідно до Правил відтворення лісів, затверджених Кабінетом Міністрів України.

3. Контроль та авторський нагляд лісовпорядних робіт здійснюється відповідно до порядку здійснення лісовпорядкування, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Стаття 20. Вирішення спорів, що виникають в процесі залученні інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування

Рішення, дії або бездіяльність осіб в процесі залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування можуть бути оскаржені у суді.

РОЗДІЛ IV ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів:

1) у Лісовому кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 17, ст.99, 2006 р., № 21, ст. 170, 2022 р. № 2321):

частину другу статті 4 доповнити абзацом шостим такого змісту:
«енергетичні плантації на землях, що не належать до земель лісогосподарського призначення»;

частину першу статті 29 доповнити пунктом 9¹ такого змісту:
«9¹) видає та анулює вуглецевий сертифікат відповідно до закону;

статтю 29² доповнити пунктом 1¹ такого змісту:
«1¹) здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства про економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування»;

у статті 99:

частину першу доповнити абзацом п'ятим такого змісту:
«шляхом видачі вуглецевих сертифікатів.»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«Економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування здійснюється у випадках і порядку, визначених цим Кодексом та законом.»;

2) у Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3, ст. 27):

частину першу статті 91 доповнити пунктом «з» такого змісту:

«з) здійснювати зміну угідь земельної ділянки на угіддя ліси та інші лісовкриті землі після впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування на землях усіх категорій, крім категорії земель лісогосподарського призначення, з урахуванням вимог, встановлених статтею 57¹ цього Кодексу»;

частину першу статті 96 доповнити пунктом «и» такого змісту:

«и) здійснювати зміну угідь земельної ділянки на угіддя ліси та інші лісовкриті землі після впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування на землях усіх категорій, крім категорії земель лісогосподарського призначення, з урахуванням вимог, встановлених статтею 57¹ цього Кодексу»;

4) у Законі України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 1, ст. 2):

частину першу статті 8 доповнити абзацом дев'ятим такого змісту:

«ведення лісового господарства»;

частину першу статті 9 доповнити абзацом шостим такого змісту:

«ведення лісового господарства»;

розділ V «Прикінцеві положення» доповнити пунктом 2¹ такого змісту:

«2¹. Викуп земельних ділянок з метою ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється з урахуванням статті 14 Закону України «Про залучення інвестицій та економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування».

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

під час розроблення проектів закону України про Державний бюджет України на відповідний рік передбачати видатки на фінансування заходів, передбачених цим Законом.

4. Органам місцевого самоврядування під час розроблення проектів місцевих бюджетів на наступні роки передбачати видатки на фінансування заходів, передбачених цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

Р. СТЕФАНЧУК